

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ КУРСОВИХ ТА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ**

Харків – 2014

УДК
ББК
М ...

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол №... від ....)*

Рецензенти:

М ...

**Методичні рекомендації до написання курсових та
магістерських робіт** / Укл. О. І. Морозова, В. О. Самохіна. –
Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 30 с.

Методична розробка містить матеріали, призначені забезпечити планомірне зростання студента факультету іноземних мов як науковця протягом трьох років (третього, четвертого та п'ятого курсів). Робочими програмами факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна передбачено написання у цей період трьох науково-дослідницьких робіт: двох курсових (на 3 і 4 курсах) та однієї магістерської (на 5 курсі). Рекомендації до написання цих робіт спираються на загальні принципи організації науково-дослідницької роботи студентів, але при цьому акцентується специфіка курсових третього та четвертого років навчання та магістерської роботи на кожному з чотирьох етапів: (1) проведення дослідження; (2) написання тексту; (3) оформлення роботи, (4) захист (для магістерських робіт).

Відповідно до цього, методична розробка складається з чотирьох частин, а також додатків, що містять зразки оформлення певних частин роботи та супровідних документів.

УДК
ББК

© ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА У ПРОГРАМІ ПІДГОТОВКИ
СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ ХНУ імені В.Н.КАРАЗІНА:
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА» .....

РОЗДІЛ 1

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НДРС .....

РОЗДІЛ 2

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ РОБОТИ .....

РОЗДІЛ 3

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ .....

РОЗДІЛ 4

РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ .....

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А. Бланк завдання на НДРС .....

ДОДАТОК Б. Титульна сторінка.....

ДОДАТОК В. Зміст .....

ДОДАТОК Г. Вступ .....

ДОДАТОК Д. Структура розділу .....

ДОДАТОК Е. Бібліографічний список .....

ДОДАТОК Ж. Додатки .....

ДОДАТОК З. Анотація) .....

ДОДАТОК И. Рецензія та відгук .....

ПЕРЕДМОВА
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА У ПРОГРАМІ ПІДГОТОВКИ
СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ ХНУ імені
В.Н.КАРАЗІНА: СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА
ЛІТЕРАТУРА»

Витяг з «Положення про організацію навчального процесу
в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна»,
затвердженого наказом ректора ХНУ № 0501-1/138 від 28 липня 2009 р.

Вимоги до змісту дипломних (кваліфікаційних) робіт <... > визначає факультет (випускова кафедра) з урахуванням вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, рекомендацій Вченої ради факультету (інституту) та методичної комісії факультету (інституту).

*****

Робочими програмами факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна передбачено написання студентами трьох науково-дослідницьких робіт: двох курсових (на 3 і 4 курсах) та однієї магістерської (на 5 курсі). Вимоги до цих робіт розроблені кафедрою англійської філології відповідно загальних принципів організації науково-дослідницької роботи студентів (далі **НДРС**).

На кафедрі англійської філології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна НДРС є самостійним дослідженням актуальної наукової теми в галузі германської філології, зарубіжної літератури або методики навчання іноземної мови. Перед виконавцем НДРС стоїть завдання продемонструвати свій рівень знань зі спеціальності, навички самостійної роботи, сформовані під час навчання на факультеті іноземних мов ХНУ, та володіння сучасними методиками дослідження в обраній галузі гуманітарного знання. Найвищою форма вияву наукової активності студента є магістерська робота.

Курсові роботи третього й четвертого років навчання та магістерська робота мають свою специфіку на кожному з чотирьох наступних етапів: (1) проведення дослідження; (2) письмове викладення результатів дослідження; (3) оформлення роботи; (4) прилюдний захист (курскових робіт на 4 курсі та магістерських робіт).

Специфіку НДРС на III, IV та V курсах узагальнено у таблиці нижче.

Таблиця 1

Специфіка НДРС на III, IV та V курсах

Курс	Тип НДРС	Мета НДРС	Обсяг текстової частини НДРС
3	Курсова	Систематизація відомостей, отриманих із різних наукових джерел, щодо актуальної наукової теми.	25 стор. (від 20 до 30 стор)
4	Курсова	Систематизація відомостей, отриманих із різних наукових джерел, щодо актуальної наукової теми, постановка дослідницького завдання, що не отримало вичерпного висвітлення у сучасній науці.	40 стор. (від 35 до 45 стор)
5	Магістерська	Систематизація відомостей, отриманих із різних наукових джерел, щодо актуальної наукової теми, постановка дослідницького завдання, що не отримало вичерпного висвітлення у сучасній науці, розв'язання цього завдання.	55 стор. (від 50 до 60 стор)

Відповідно до чотирьох вищезазначених етапів, подана методична розробка складається з чотирьох частин («Планування та проведення НДРС», «Вимоги до змісту та структури роботи», «Вимоги до оформлення роботи», «Рецензування та захист магістерської роботи»), а також додатків, що містять зразки оформлення певних частин роботи та супровідних документів.

РОЗДІЛ 1

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НДРС

Керівництво НДРС здійснюють викладачі кафедри англійської філології. Магістерськими роботами мають право керувати тільки кандидати та доктори наук.

Призначений кафедрою науковий керівник надає студентові тему та завдання НДРС, рекомендації теоретичного й методичного плану та допомагає розробити календарний план на весь термін роботи над НДРС (див. Додаток А) та перший варіант ЗМІСТУ (див. Додаток В), контролює дотримання студентом установлених часових меж, регулярно проводить консультації, перевіряє якість виконання роботи на всіх її етапах.

НДРС пишеться **українською мовою**. Студенти, які виконують НДРС під час стажування за кордоном, мають право писати її англійською мовою. Студенти, які не є громадянами України, обирають мову написання НДРС по узгодженню з кафедрою.

Важливо пам'ятати, що:

- **недотримання графіку негативно впливає на оцінку НДРС**
- **науковий керівник надає студентові теоретико-методичну допомогу, але не пропонує готових рішень або висновків.**

РОЗДІЛ 2**ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ РОБОТИ**

НДРС будь-якого рівня містить такі компоненти:

1. Титульна сторінка
2. (Список умовних позначень – якщо застосовуються)
3. Зміст
4. Вступ
5. Текстова частина
6. Загальні висновки
7. Список джерел бібліографічного матеріалу; список словників та довідників; список джерел ілюстративного матеріалу.
8. Додатки
9. Анотація англійською мовою (якщо робота написана англійською мовою, анотація пишеться українською).

1. Титульна сторінка. Незалежно від мови, якою написано роботу, титульна сторінка оформлюється українською мовою (див. Додаток Б).

2. Список умовних позначень оформляється лише тоді, якщо в роботі застосовується більш за три умовних позначення (скорочення, символи тощо). Усі умовні позначення вводяться у текст роботи при першому вживанні відповідного терміна.

3. Зміст, в якому вказуються всі складові частини дипломної роботи та сторінки (див. Додаток В). Назви структурних частин роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1, 2, 3, ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ БІБЛІОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ / СЛОВНИКІВ ТА ДОВІДНИКІВ / ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ, ДОДАТКИ, ABSTRACT) друкуються великими літерами, а решта (підрозділи, пункти та підпункти) – маленькими. Виділення (жирний шрифт, підкреслення тощо) у ЗМІСТІ недоречні.

4. Вступ має містити такі компоненти (Додаток Г):

- ступінь дослідження проблеми та її актуальність;

- мета дослідження;
- завдання;
- об'єкт;
- предмет;
- матеріал;
- методи;
- наукова новизна;
- практичне значення;
- структура та обсяг роботи;
- апробація основних положень і висновків та публікації.

Висвітленню кожного з компонентів присвячується окремий абзац (або декілька абзаців); назва кожного компонента виокремлюється жирним шрифтом.

5. Текстова частина складається із розділів (не менше двох), кожен з яких складається з підрозділів (не менше двох), які можуть (за бажанням автора) поділятися на пункти та підпункти (не менше двох). Кожен розділ починається з нової сторінки і має завершуватися висновками до розділу (які продовжують текст розділу, а не починаються з нової сторінки) (Додаток Д).

Теоретична частина дипломної роботи має узгоджуватися з дослідницькою частиною, оскільки вона висвітлює релевантні теоретичні проблеми і визначає зміст термінів, що застосовуються в аналізі фактологічного матеріалу. Усі приклади, що наводяться у роботі, повинні супроводжуватися коментарем.

6. Загальні висновки (не менше двох стор.) підсумовують результати проведеного дослідження. Вони мають форму есе: на відміну від висновків до розділів, загальні висновки починаються з нової сторінки, а абзаци не нумеруються. Загальні висновки не повторюють висновки за розділами: вони є узагальненням більш високого рівня. Вони надають аргументовану відповідь на питання, що були сформульовані як завдання дипломної роботи. Загальні висновки завершуються висвітленням перспектив розвитку порушеної у дослідженні теми.

7. Список використаних джерел (Додаток Е). Використані джерела розміщуються за алфавітом, при цьому спочатку подаються ті, що написані українською або російською мовами, а потім – іноземними. Список джерел бібліографічного матеріалу має містити не менш за 50 позицій, з яких не менш 1/3 – іноземними мовами. У ньому мають бути представлені публікації останніх 5 років (не менш п'яти) та декілька праць науковців факультету іноземних мов ХНУ. **Список словників та довідників** оформлюється так само, як і список джерел бібліографічного матеріалу. Він продовжує сторінку, на якій закінчується бібліографічний список, а також його нумерацію. **Список джерел ілюстративного матеріалу** оформлюється так само, як і список бібліографічного матеріалу з тією відмінністю, що він не нумерується, а має умовні позначення, наприклад:

James: *James H.* The golden bowl. – L. : Penguin Classics, 2000. – 448 p.

8. Додатки (факультативно) містять таблиці, рисунки, приклади, що перевищують за обсягом 1 стор., а також додатки. Обов'язкові додатки: «Глосарій основних термінів, що застосовуються у роботі», який містить визначення ключових термінів Розділу 1 (визначення надаються з посиланнями на список джерел бібліографічного матеріалу» та «Охорона праці та навколишнього середовища». Додатки оформлюються у такий спосіб. Після списку ілюстративного матеріалу на окремій сторінці (строго у центрі) пишеться одно слово **ДОДАТКИ**. Власне додатки, що позначаються літерами А, Б, В тощо, починаються з наступної сторінки. Усі таблиці, рисунки та приклади тощо повинні бути пронумеровані й підписані (див. Додаток Ж). Кожна графа у таблицях повинна мати свою назву, з якої було б чітко зрозуміло, що означають цифри у таблиці.

9. Анотація (ABSTRACT) пишеться англійською мовою, якщо робота написана українською або російською мовою, а у випадку, якщо робота написана англійською мовою, анотація пишеться українською. Обсяг анотації – 2 сторінки (див. зразок у Додатку З).

РОЗДІЛ 3**ВИМОГИ ДО ОФРМЛЕННЯ РОБОТИ**

Обсяг текстової частини магістерської роботи – 55 сторінок машинописного тексту (кегль 14, через 1,5 інтервали), без бібліографічного списку та додатків. Робота друкується на білому папері формату А4 (210x297). Поля ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм, вгорі та внизу – 25 мм. Нумерація сторінок – угорі посередині. Першою сторінкою вважається титульний аркуш (його номер не друкується).

Кожну структурну частину роботи (ТИТУЛЬНИЙ ЛИСТ, ЗМІСТ, СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, РОЗДІЛИ, ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ БІБЛІОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ, ДОДАТКИ, ABSTRACT) треба починати з нової сторінки. Заголовки цих структурних частин друкуються по центру великими літерами (жирний шрифт). Заголовки підрозділів, пунктів та підпунктів друкуються жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку наприкінці заголовку не ставлять. Якщо заголовок складається із двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком структурної частини (пункту) та текстом має дорівнювати 3 інтервали.

Посилання у тексті оформлюються так: якщо наводиться цитата або посилання на певний факт, то вказується сторінка тексту [2, с. 23-25], при посиланні на все джерело у цілому сторінки не вказуються, наприклад [2]. Не вказуються сторінки і при посиланні на електронні джерела.

РОЗДІЛ 4

РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Студенти кафедри англійської філології повинні **подати на кафедру** фінальний варіант дипломної роботи (повний, з бібліографією, вступом, висновками та анотацією) не пізніше 30 квітня – для схвалення кафедральною комісією, **на рецензію** до 15 травня (зі внесеними корективами згідно зауважень комісії та відгуком керівника) – для отримання рецензії. **Студенти, які не подали дипломну роботу своєчасно, не допускаються до сесії і можуть бути відраховані як такі, що не склали сесії, тобто за академічну неуспішність.**

Рецензування здійснюється викладачами з науковими ступенями. Рецензія повинна бути написана державною мовою. Рецензенти для кожної дипломної роботи затверджуються на засіданні кафедри у березні. Рецензія на дипломну роботу має містити обов'язкові компоненти (див. Додаток И).

Виконавцю магістерської роботи надається можливість ознайомитися зі змістом рецензії не пізніше як за тиждень до захисту. Виконавець має право вносити зміни до тексту диплому, відповідно до зауважень рецензента.

При наявності позитивного відгуку наукового керівника (див. Додаток И), який також фіксується його підписом на титульній сторінці роботи, та рецензії кафедра рекомендує відповідну дипломну роботу до захисту. Це рішення фіксується підписом завідувача кафедри на титульній сторінці дипломної роботи.

Захист диплому відбувається публічно. Для обговорення дипломної роботи відводиться 30 хвилин, з яких 7-10 хвилин – на виклад основних положень проведеного дослідження (громадяни України – українською мовою, не громадяни України – мовою написання магістерської дипломної роботи). Під час доповіді студент повинен зосередитися на результатах, одержаних ним особисто, а також стисло повідомити про методику їх одержання та основні висновки дослідження. Після цього оголошується зміст рецензії (повністю

зачитуються лише зауваження). Студент має дати вичерпну відповідь на кожне зауваження рецензента, а потім відповісти на запитання членів комісії та присутніх. Процедура захисту має відбуватися відповідно до правил проведення наукової дискусії.

Після публічного захисту державній комісії надається час для обговорення оцінок, які оголошуються не пізніше ніж через сорок хвилин після закінчення процедури захисту диплому.

Під час оцінювання дипломної роботи студента факультету іноземних мов ХНУ державна екзаменаційна комісія послуговується такими **критеріями**:

- зв'язок з актуальними проблемами сучасної лінгвістики, зарубіжної літератури або методики навчання іноземної мови;
- належний рівень володіння методами наукового дослідження;
- теоретичне та практичне значення отриманих результатів;
- наукова новизна (новий матеріал, нова методика його обробки, нова класифікація, вивчення донині невисвітлених аспектів порушеної проблеми, новітні методи дослідження тощо);
- обґрунтованість та вірогідність висновків та узагальнень;
- знання галузі та загальна ерудиція студента;
- уміння належним чином організувати викладення результатів дослідження.

До уваги беруться також наявність публікацій і те, яким чином студент виявив себе під час роботи над темою дослідження (організованість, ретельність, самостійність тощо).

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384
Форма № Н-9.01

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет, відділення _____ факультет іноземних мов

Кафедра, циклова комісія кафедра англійської філології

Освітньо-кваліфікаційний рівень магістр

Напрямок підготовки _____

(шифр і назва)

Спеціальність 8.02030302 “Мова і література (англійська)”

(шифр і назва)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

англійської філології

Самохіна Вікторія Опанасівна

“ ____ ” _____ 2013 р.

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “ ____ ” _____ 20__ р.

№ _____.

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Кафедра англійської філології

КУРСОВА РОБОТА

(НАЗВА)

Студента (ки) __ курсу групи _____
напряму підготовки 6.020303 “Філологія”
спеціальності “Мова і література (англійська)”

_____
(ПІБ повністю)

Керівник _____

_____
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Кафедра англійської філології

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

(НАЗВА)

Студента (ки) __ курсу групи _____
напряму підготовки 8.02030302 “Філологія”
спеціальності “Мова і література (англійська)”

_____
(ПІБ повністю)

Керівник _____

_____
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент _____

_____
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

Рекомендовано до захисту
засіданням кафедри англійської філології.
Протокол № ____ від _____ 2014 р.
Зав. кафедри _____ (проф. Самохіна В.О.)

м. Харків – 2014 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДВАЛИНИ	
ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ОПИСУ КОНЦЕПТУ xxxx ...	7
1.1. Мова і культура	7
1.2. Когнітивний підхід до вивчення мовних сутностей	10
1.3. Концепт як базова категорія лінгвокультурології	15
1.4. Методика дослідження особливостей вербалізації концепту xxxx в англійській та українській мовах	22
Висновки до розділу 1	24
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБ'ЄКТИВАЦІЇ КОНЦЕПТУ xxxx	
В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	25
2.1. Загальні зауваження	26
2.2. xxxxxx у мовній картині світу британців	29
2.3. xxxxxx у мовній картині світу українців	38
2.4. Провідні відмінності у концептуалізації xxxx британцями та українцями	47
Висновки до розділу 2	50
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ДЖЕРЕЛ БІБЛІОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ	54
СПИСОК СЛОВНИКІВ ТА ДОВІДНИКІВ	58
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	59
ДОДАТКИ	62
ДОДАТОК А. ГЛОСАРІЙ ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ	63
ДОДАТОК Б. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	65
ABSTRACT	70

ВСТУП

Національно-культурна своєрідність фразеологічної системи мови є предметом уваги багатьох сучасних лінгвістів. Підвищена зацікавленість цією проблематикою зумовлена загальним сплеском інтересу до проблеми "Мова й культура", яка, у свою чергу, одержала новий імпульс розвитку в рамках антропологічної парадигми лінгвістичного знання.

Кардинальні зміни, яких лінгвістика зазнала під впливом загальної тенденції до антропологізації сучасних гуманітарних наук, зумовили зсув фокусу уваги дослідників зі структурно-формальних особливостей мовних одиниць на їх змістові властивості. У світлі цих змін на перший план при вивченні фразеологічних одиниць (ФО) висуваються такі ознаки, як образність, експресивність, оцінність, етнокультурна своєрідність тощо.

Попри значний інтерес дослідників до вивчення фразеологічних одиниць із позицій різних мовознавчих дисциплін – семантики, прагматики, лінгвокраїнознавства, зіставно-порівняльного мовознавства, ареальної лінгвістики, лінгвокультурології тощо, – їх справжня природа залишається сьогодні у багатьох аспектах відкритим питанням. Труднощі виникають через те, що дотепер не створено теорії фразеологічного значення, яка уможлиблювала б розгляд на єдиному підґрунті пов'язаних із ФО власне мовних та енциклопедичних знань та обґрунтовувала їх типологію. Не претендуючи на остаточне вирішення цієї фундаментальної проблеми, автор дипломної роботи висвітлює з позицій антропоцентричного підходу один із фрагментів фразеологічної системи сучасної англійської мови – стійкі порівняння.

Актуальність дослідження визначається його належністю до сучасної антропологічної парадигми лінгвістичного знання, здатної, зокрема, посилити експланаторний потенціал фразеології. Структура значення стійких

порівнянь сучасної англійської мови розглядається у ньому з позицій когнітивної семасіології.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні особливостей концептуалізації носіями сучасної англійської мови середовища свого існування шляхом виявлення семантико-когнітивних та структурно-формальних властивостей стійких порівнянь сучасної англійської мови.

Поставлена мета передбачає необхідність розв'язання таких **завдань**:

- визначити зміст ключових термінів дослідження відповідно до етапів становлення фразеології.

- розробити методику когнітивно-семасіологічного аналізу стійких порівнянь британського походження, скеровану на з'ясування їх формальних і змістових особливостей;

- виокремити різновиди стійких порівнянь відповідно до їх форми;

- класифікувати денотативну сферу стійких порівнянь британського походження.

Об'єктом дослідження є стійкі порівняння сучасної англійської мови.

Предметом вивчення виступають їх семантико-когнітивні та формальні властивості.

Матеріалом дослідження слугували 156 стійких порівнянь сучасної англійської мови, дібраних методом суцільної вибірки з шести фразеологічних словників сучасної англійської мови, а також із трьох спеціалізованих сайтів, присвячених англомовній фразеології.

Дослідницькі завдання вирішуються шляхом комплексного використання **методів** традиційної та когнітивної семантики, а також лінгвокультурології. Метод *аналізу словникових дефініцій* використано при визначенні денотативного значення стійких порівнянь; метод *концептуального аналізу* застосовано при встановленні сигніфікативного значення досліджуваних одиниць; *інтерпретаційний* метод використано при

тлумаченні змісту аналізованих одиниць у повноті їхніх зв'язків та відношень.

Наукова новизна роботи полягає у висвітленні особливостей форми та змісту стійких порівнянь із позицій когнітивної семасіології. Новою є і класифікація денотативної сфери аналізованих одиниць.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання основних положень і висновків у лекціях та на семінарських заняттях із лексикології (розділи «Семасіологія» та «Фразеологія») англійської мови. Теоретичні положення роботи та її результати можуть бути використані у практиці викладання англійської мови та перекладу у вищих навчальних закладах, при написанні методичних рекомендацій, у наукових пошуках магістрів, аспірантів, а також у лексикографічній практиці при укладанні словників англійської мови.

Обсяг та структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатку. Останній містить глосарій стійких порівнянь, який вміщує 156 одиниць. Він подається у вигляді таблиці та включає такі компоненти: 1) власний номер фразеологічної одиниці; 2) фразеологічна одиниця; 3) український еквівалент; 4) денотативне значення; 5) коментар. Обсяг основної частини роботи становить 57 стор., загальний обсяг – 83 стор. Список використаної наукової і довідкової літератури містить 57 найменувань, з яких 19 іншомовних джерел.

Основні положення та результати дипломної роботи магістра викладено у поданій до друку статті «Образ британця у відбитті стійких порівнянь» загальним обсягом 5 стор.

РОЗДІЛ 1

НАЗВА (по центру)

(пропустити рядок)

.....
.....
.....
.....(«шапка» до розділу)

(пропустити рядок)

1.1. Назва підрозділу (з абзацного відступу)

(пропустити рядок)

.....
.....
.....
.....(«шапка» до підрозділу)

(пропустити рядок)

1.1.1. Назва пункту. (з абзацного відступу, після назви пункту ставиться крапка та рядок продовжується) .....

.....
(пропустити рядок)

1.1.2. Назва пункту. (з абзацного відступу, після назви пункту ставиться крапка та рядок продовжується) .....

.....
(пропустити рядок)

1.2. Назва підрозділу (з абзацного відступу)

(пропустити рядок)

.....
.....
.....
(пропустити рядок – ПРОДОВЖУВАТИ СТОРІНКУ!)

Висновки до розділу 1

(пропустити рядок)

1. ....
2. ....
3. ....

Зразок оформлення бібліографічного списку

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азимов Э.Г. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин. – М. : ИКАР, 2009. – 448 с.
2. Биков В.Ю. Сучасні завдання інформатизації освіти [Електронний ресурс] / В.Ю. Биков // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – №1 (15). – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em15/content/10bvyeoi.htm>.
3. Білоус О.В. Професійна підготовка майбутніх учителів у країнах Європейського Союзу в умовах інформатизації освіти [Електронний ресурс] / О.В. Білоус // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2012. – №3 (29). – 11 с. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/2012_3/600-1836-2-RV.pdf.
4. ....

Довідник з оформлення джерел різного типу

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. — (Першотвір).

Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1). 2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). 3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.
Чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укراгропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогаць, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн., кн. 13).
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу). 2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця XIX — початку XX століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. — К. : Грані-Т, 2007. — 190, [1] с. 4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.
Багатотомний документ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— . — (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— .— (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1. — 2005. — 277 с. 3. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. — Одесса : Астропринт, 2006— .— (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4). 4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. Право, 2002— .— Т. 4: Косвенные налоги. — 2007. — 534 с. 5. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006— .— (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією" : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. — 2006. — 721, [2] с. 6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с. 3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ). 4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, ХІІІ, [2] с. — (Ресурс 2000). 5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с. 6. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.
Словники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. /

	<p>3. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.</p> <p>3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с.</p> <p>4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.</p>
Бібліографічні показники	<p>1. Куц О. С. Бібліографічний показчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с.</p> <p>2. Систематизований показчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириш Б. О., Потлань О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).</p>
Дисертації	<p>1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвєсєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.</p> <p>2. Нгуєн Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуєн Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.</p>
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38.</p> <p>2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17.</p> <p>3. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61.</p> <p>4. Ма Шуїн Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 5. — С. 12—14.</p> <p>5. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20. 7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291. 8. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33. 9. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець XIX—початок XX ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера. 2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану. 3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.

Таблиця А1

ГЛОСАРІЙ АНГЛОМОВНИХ СТІЙКИХ ПОРІВНЯНЬ

№	Ідіома	Український еквівалент	Денотативне значення	Коментар
1	2	3	4	5
1	<i>as bald as a coot</i> [CID]	лисий як коліно	повністю лисий	У цьому порівнянні йдеться про птаха лисуху, в якої голова виглядає зовсім голою, з білою плямою на чолі. Вислів є дуже старим, а його перше зареєстроване вживання зустрічається у Джона Лідгейта у "Хроніках Трої" (1430): <i>And yet he was <u>as balde as is a coote</u>.</i>
2	<i>as black as thunder</i> [CID]		похмурий наче хмара	Коли починається гроза, небо зазвичай затягується темними, майже чорними хмарами. Вислів зустрічається у К. Дойля: <i>All day he would wander about <u>as black as thunder</u> ...</i>
3	<i>as blind as a bat</i> [CID]	сліпий як курка	сліпий як кажан	Кажани від природи є сліпими, але незважаючи на це мають витончену сонорну систему. Перше зареєстроване вживання вислову датується приблизно 1500 рр. та є енциклопедичним знанням.
4	<i>as bold as brass</i> [CID]		нахабний	Вислів сягає 18 ст. й стосується певного Містера Браса Кросбі, який був мером Лондона, слівнозвісним своєю демонстративною непокою. Вислів відноситься до прецедентної ситуації.
5	<i>as bold as a lion</i> [CID]		хоробрий як лев	Носії англійської та української мов поділяють уявлення, що леви є хоробрими тваринами та царями природи. Вислів згадується у Біблії: <i>The righteous are <u>bold as a lion</u></i> (Старий Завіт 28:1).
1	2	3	4	5

6	<i>as brown as a berry</i> [CID]		шоколадного кольору	З "Кентерберійських оповідань" Чосера : <i>He was a lord full fat and in good point; His eyen stepe and rolling in his head That stemed as a fornice of a led; His botes souple, his hors in gret estat, Now certainly he was a sayre prelat. He was not pale as a forpined gost; A fat swan loved he best of any rost; His palfrey was <u>as broune as is a bery</u> .</i> У цьому порівнянні <i>brown</i> зберігає своє застаріле значення "темний".
7	<i>as busy as a beaver</i> [CID]		працьовитий	Порівняння з бобрами сягає 1700х років. Носії англійської та української мов поділяють уявлення, що бобри є дуже працьовитими тваринами.
8	<i>as busy as a bee</i> [CID]		працелюбний як бджола	У цьому вислові задіяна алітерація. Носії англійської та української мов поділяють уявлення, що бджоли є дуже працьовитими комахами.
9	<i>clean as a whistle</i> [CID]	дзеркально чистий	дуже чистий	З давніх часів свистки робили з очерету або дерева, що надавало йому світлого кольору, але свисток було дуже легко зіпсувати – навіть декілька крапель рідини змінювали звук предмету, зробленого руками. Для чистого звуку свисток повинен бути абсолютно чистим.
10	<i>as cold as ice</i> [CID]		холодний як лід	Вислів використовують зазвичай для опису зовсім неемоційної людини.
11	<i>as cold as stone</i> [CID]		кам'яний	Людина, яку порівнюють з каменем, постає непроникливою, беземоційною. Семантика ФО передана тут приблизно (хоча й компонентний склад майже однаковий). У ФО використано асонанс без алітерації.

ABSTRACT

of the MA thesis “The Image of the Englishman as Reflected by Stable Comparisons in Modern English” (Kharkiv, 2009)

written by Olga M. Alyoshina (research advisor – prof. O.I. Morozova)

This thesis investigates stable comparisons of the English language by viewing their structural and semantic properties from a cognitive perspective. Such focus accounts for the **relevance** of the study for the present-day linguistics.

The research **aims** to elucidate the ways in which speakers of English conceptualize their environment by providing a cognitive interpretation to structural and semantic properties of stable comparisons of the present-day English language.

In order to achieve this aim, the following **objectives** have been set forth:

- to clarify the methodological and theoretical underpinnings of the research;
- to elaborate the technique of establishing the formal and semantic specificity of stable comparisons of the British origin;
- to single out varieties of stable comparisons according to their formal characteristics;
- to classify the denotational sphere of stable comparisons of the British origin.

The **object-matter** of the research are stable comparisons of the English language, the **subject-matter** being their semantic/cognitive and formal/structural characteristics.

The **set of data** subject to analysis comprises 156 stable comparisons of the present-day English language which have been obtained by screening six phraseological dictionaries and three sites specializing in English phraseology.

The **novelty** of the research is accounted for by the cognitive/semasiological approach to analyzing the form and content of stable comparisons. The suggested classification of their denotational sphere is also new.

The research has an **applied value** since its results can be put to use in lectures and seminars in English Lexicology (“Semasiology” and “Phraseology”) as well as in practical English and Translation classes in higher educational establishments. They can be used by students doing their research and may be of interest to lexicographers compiling English phraseological dictionaries.

The **structural parts** of the MA thesis are: the introduction, two chapters with conclusions, the general conclusion, the bibliography list (57 entries) and the glossary of English stable comparisons (156 entries). The textual part of the paper comprises 57 pages; the overall number of pages being 83.

The **first** chapter presents the theoretical underpinnings of the thesis by considering three stages in the formation of the present-day English phraseology – structural/semantic, functional and anthropological. The content of the terms “image”, “stereotype” and “conceptual metaphor” are specified in respect to the object-matter of the research.

The **second** chapter singles out two models of stable comparisons in the present-day English language – (as) Adj¹+ as Adj² and (V) *like* Adj/N, considers their structural variation, grammatical characteristics and stylistic potential. The denotational sphere of the units under study is classified into three layers: the Englishman as an individual, the Englishman as the subject of action and the Englishman as a social subject.

The main findings of the research are presented in the **article** “Образ британця у відбитті стійких порівнянь” (5 pages) (to appear in the collected articles of the students of the School of Foreign Languages, Vasyl’ Karazin Kharkiv National University).

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську роботу на тему _____

студента/студентки V курсу (гр. ЯА-5__)

(ПІБ – повністю)
факультету іноземних мов кафедри англійської філології
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

№		Бали 1-5	При- мітки
1	Актуальність теми дослідження		
2	Визначеність об'єкта та предмета дослідження		
3	Реалізація мети дослідження та його завдань		
4	Практичне значення отриманих результатів		
5	Наукова новизна (новий матеріал, нова методика його обробки, нова класифікація, вивчення донині невисвітлених аспектів порушеної проблеми, новітні методи дослідження)		
6	Знання галузі та загальна ерудиція студента		
7	Мова і стиль		
8	Обсяг роботи		
9	Структура роботи (наявність вступу, розділів, висновків, бібліографії) та збалансованість організації		
10	Бібліографія: а) наявність фундаментальних робіт; б) наявність робіт останніх п'яти років; в) наявність праць викладачів університету; г) оформлення бібліографії відповідно до чинних стандартів		
11	Поліграфічне оформлення		
12	Апробація та публікації		

Питання, зауваження

Дата: “ ____ ” _____ 2014 року   Рекомендована оцінка _____

Рецензент _____ (підпис)

ВІДГУК
на магістерську роботу на тему

студента/студентки V курсу (гр. ЯА-5___)

(ПІБ – повністю)
факультету іноземних мов кафедри англійської філології
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Визначеність мети:	так / ні
Визначеність завдань:	так / ні
Відповідність завдань роботи та висновків:	так / частково / ні
Актуальність:	так / ні
Наявність таких компонентів:	
– титульний лист	☐
– зміст	☐
– висновки до розділів	☐
– загальні висновки	☐
– глосарій термінів	☐
– бібліографія (не менше 50 джерел)	☐
(не менше 1/3 іншомовних джерел)	☐
– резюме	☐
Відповідність змісту, висновків та резюме тексту диплому	так / ні
Оформлення відповідно до чинних стандартів	так / ні
Відповідність стилю та мови	так / ні
Логічність та аргументованість викладення матеріалу	так / ні
Зв'язок між теоретичною та практичною частинами	так / ні
Аргументованість висновків	так / ні

Інше _____
_____
_____

Висновок:
робота може бути рекомендована до захисту з оцінкою _____.
(не може бути рекомендована до захисту)

Науковий керівник _____ (підпис)

«_____» _____ 2014 р.